

Pyetja 12 (c) 2 pikë**➤ Kontrasti:**

- Egërsia e botës njerëzore- qetësia dhe paqja e natyrës.

OSE

- Ëndrra - realiteti

➤ Shpjegimi

- Kontrasti thekson idenë se bota njerëzore ka fituar egërsi, ndërkohë që natyra mbetet një vend i qetë dhe i paqtë.

OSE

- Thekson pamundësinë për t'u *arratisur* nga një realitet *i egër*, ku nuk ndihesh rehat e nuk gjen qetësi. Dhe kjo *arratisje* është e mundur vetëm përmes ëndërrimit.

1 pikë Nëse identifikon kontrastin.

DHE

1 pikë Nëse shpjegon kontrastin.

0 pikë Nëse përgjigjet gabim, mungon njëra nga ndryshimet e duhura ose nuk përgjigjet fare.

Nxënësi do të marrë pikë edhe kur në përgjigjen e dhënë, jep një shpjegim që nuk e përmban modelin e përgjigjes, por që komisioni i vlerësimit e gjykon të saktë.

PJESA II**De Rada*****Këngët e Milosaos***

Pyetja 13	D	1 pikë
Pyetja 14	B	1 pikë
Pyetja 15	A	1 pikë
Pyetja 16	A	1 pikë
Pyetja 17	D	1 pikë
Pyetja 18	D	1 pikë

Pyetja 19 3 pikë**➤ Atmosfera:*****Përgjigjja e plotë***

- Jemi në fund vjeshte, prag dimri. Natyra është e zymtë, e ashpër. E gjitha kjo theksohet me erën që fryn nga malet dhe që rrëzon gjethet e pemëve, duke shkretuar gjithçka.

Përgjigjja e pjesshme

E konstaton atmosferën:

- e zymtë;
- e ashpër;
- e ftohtë;
- e trishtë;
- e shkretë.

➤ Funkcioni artistik:

- Paralajmëron vdekjen e heroit;
- Luan rolin e një paralelizmi figurativ: mbyllja e ciklit të natyrës shkon paralelisht me mbylljen e ciklit të jetës së heroit.
- Një tipar romantik, pjesëmarrja e natyrës.

2 pikë Nëse përshkruan në mënyrë të plotë atmosferën që mbizotëron në këtë këngë.

OSE

1 pikë Nëse përshkruan në mënyrë të pjesshme atmosferën që mbizotëron në këtë këngë.

DHE

1 pikë Nëse tregon funksionin artistik të këtij përdorimi.

0 pikë Nëse përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Pyetja 20 2 pikë**➤ Gjymtyra që mungon: folja****➤ Gjaku im *rrodhi (u derdh)* te lumi i Vodhit**

1 pikë Nëse gjen se gjymtyra që mungon është folja.

DHE

1 pikë Nëse e rishkruan vargun duke shtuar një folje që lidhet me kontekstin e dhënë.

0 pikë Nëse përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Pyetja 21 (a) 3 pikë**➤ Çfarë kërkon Milosao?**

- Kërkesa e fundit e Milosaos para se të vdesë është që të shohë Shkodrën dhe motrën.

➤ Pse:

- Shkodra nënkupton lidhjen me vendlindjen, motra është i vetmi person i familjes që i ka mbetur.

OSE

- Janë dy gjërat e shtrenjta që i kanë mbetur: vendlindja dhe familja, dhe ai do të ndahet përfundimisht me to.

➤ Ndjenjat që e përshkojnë heroin:

- Trishtimi, dhimbja e ndarjes nga jeta, nostalgjia për gjërat që lë pas.

1 pikë Nëse tregon se çfarë kërkon të shohë në fund Milosao.

DHE

1 pikë Nëse shpjegon arsyen.

DHE

1 pikë Nëse tregon se ç'ndjenjë e përshkon heroin.

0 pikë Nëse përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Pyetja 21 (b) 1 pikë**➤ Tipari romantik:**

- Theksimi i ndjenjave që e përshkojnë heroin, si: *trishtimi, vetmia, nostalgjia, malli*.

1 pikë Nëse zbulon një tipar të Milosaos, që e bën hero romantik.

0 pikë Nëse përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Pyetja 22 3 pikë**➤ Koha e foljeve:** e tashme (mbledhjen) dhe e kryera e thjeshtë (lashë).**➤ Shpjegimi:**

- E kryera e thjeshtë thekson largimin e tij përfundimtar nga kjo jetë, por jeta do të vazhdojë edhe më pas (e tashmja shpreh një veprim në vazhdimësi).

OSE

- Milosao po vdes, por jeta vazhdon, të tjerë do ta vazhdojnë atë.

OSE

- Edhe pas vdekjes së Milosaos, jeta do të vazhdojë.

2 pikë Nëse gjen dy kohët e foljeve.

DHE

1 pikë Nëse shpjegon funksionin e tyre.

0 pikë Nëse përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Pyetja 23 2 pikë**➤ Mënyra e ndërtimi:**

- Fjala **ëndërrëz** është formuar me prapashtesë (mënyra e ndërtimit: me prapashtesim).

OSE

- ëndërr + ëz

➤ Përfytyrimi:

- Prapashtesa zvogëluese sjell përfytyrimin e diçkaje të vogël, që në kontekstin e këngës, ka domethënie e jetës së shkurtër që po ikën, po mbaron.

OSE

- Jeta e njeriut është e kufizuar, e shkurtër dhe kjo fjalë thekson pikërisht sa shpejt ikën ajo. Ashtu si mbaron ëndrra, sa hap e mbyll sytë, ashtu i duket edhe Milosaos jeta, kur ndodhet në fund të saj.

1 pikë Nëse gjen mënyrën e fjalëformimit.

DHE

1 pikë Nëse shpjegon përfytyrimin që nxit kjo fjalë.

0 pikë Nëse përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Pyetja 24 1 pikë**➤ Imazhi i malit dhe i lisit:**

Mali dhe lisi nënkuptojnë:

- forcën,
- qëndresë,
- rreptësinë,
- ashpërsinë,
- trashëgiminë.

1 pikë Nëse tregon se ç'përfaqëson imazhi i malit dhe i lisit.

0 pikë Nëse përgjigjet gabim ose nuk përgjigjet fare.

Pyetja 25**8 pikë**

Për esenë do të ndiqen kriteret e mëposhtme:

KRITERI I: SHTJELLIMI I IDESË**2 pikë**

Vlerësuesi do të shikojë nëse nxënësi:

- shkruan një ese, ku argumenton se përshtypjet e para mund të jenë ose jo të ndryshueshme;
- mban qartë një pozicion të dukshëm në zgjedhjen e bërë;
- përdor shembuj dhe arsye specifike për të mbështetur përgjigjen e dhënë, duke iu referuar përvojës personale ose edhe përvojave të të tjerëve;
- ka qartësi mendimi.

KRITERI II: ORGANIZIMI DHE STRUKTURA E ESESË**2 pikë****1 pikë Struktura e esesë**

- respekton elementet e strukturës së esesë:
 - hyrjen,
 - zhvillimin,
 - përfundimin.

Nxënësi merr **1 pikë** nëse përgjigjen e dhënë e strukturon sipas skemës së mësipërme.

1 pikë Organizimi i esesë

- organizim logjik, ku shfrytëzohen teknika të tilla, si: koherenca dhe unifikimi i paragrafëve (lidhja logjike mes paragrafëve, kalimi në mënyrë të natyrshme nga njëri paragraf te tjetri).

KRITERI III: STILI DHE ORIGJINALITETI**2 pikë**

Vlerësuesi do të shikojë nëse nxënësi:

- përmes gjuhës që përdor, krijon një përshtypje të përgjithshme për atë që do të shprehë;
- shprehet me një gjuhë eseistike;
- ka fjalor të pasur;
- stil origjinal.

KRITERI IV: SAKTËSIA GJUHËSORE**2 pikë****(1 pikë sintaksa dhe 1 pikë drejtshkrimi)**

Vlerësuesi do të shikojë nëse nxënësi:

- strukturon qartë përgjigjen nga pikëpamja gramatikore;
- ndërton fjali që janë të sakta dhe të qarta;
- përdor fjali që variojnë në modele, gjatësi dhe ritëm;
- ka saktësi drejtshkrimore.